

ทฤษฎีการสื่อสาร

สุรพงษ์ โสรณะเสถียร

สารบัญ

หน้า

บทที่ 1 ว่าด้วยการสื่อสาร.....	1
ความหมายและบทบาทของการสื่อสาร.....	1
ขอบเขตของการสื่อสาร.....	9
มุ่งสื่อสาร.....	17
สาร.....	20
สื่อ	22
สภาพแวดล้อม/ปรากฏการณ์.....	25
ลักษณะ.....	28
บทที่ 2 ว่าด้วยความเป็นทฤษฎี.....	29
ความหมายและบทบาทของทฤษฎี.....	29
ประเภท/มิติของทฤษฎี	33
ทฤษฎีแบบปฏิฐานนิยม (positivism)	39
ทฤษฎีการแปลความหมาย (hermeneutics).....	41
ทฤษฎีการวิพากษ์ (critical theory).....	42
ทฤษฎีปัจจัสดาน (normative theory).....	44
ทฤษฎีการประเมินผล (evaluation theory)	45
ทฤษฎีในเชิงปฏิบัติการ (practical theory).....	47
พัฒนาการของทฤษฎีการสื่อสาร	49
บุคส์ซ์คอมมูนิเคชันและวัฒนธรรมมวลชน (mass society and mass culture).....	49
บุกทึมนิรุมนองแบบวิทยาศาสตร์อันทำให้เกิดผลกระทบที่จำกัด	51
บุกทึมนิรุมนองทางวัฒนธรรม	53

บุคคลผู้รับสารสามารถสร้างความหมาย (meaning-making) จากสารที่ส่งมาโดยสื่อ.....	55
สูป.....	56
บทที่ 3 ทฤษฎีที่ว่าด้วยผู้สื่อสาร (COMMUNICATORS).....	59
ทฤษฎีที่ว่าด้วยขอบเขตของผู้สื่อสารที่เป็นปัจเจกภาพ.....	60
✓ ทฤษฎีอุปนิสัย (trait theory).....	60
ทฤษฎีการหาเหตุผลให้กับคนของ (attribution theory).....	64
✓ ทฤษฎีการกระทำที่มีเหตุผล (theory of reasoned action)	66
✓ ทฤษฎีการพิจารณาเบริร์บบทีบันทางสังคม (social-judgment theory)	67
ทฤษฎีความเป็นไปได้ในการหารายละเอียด (elaborate-likelihood theory).....	71
ทฤษฎีคุณค่าของความคาดหวัง (expectancy-value theory).....	74
ทฤษฎีบูรณาการของสารสนเทศ (information-integration theory)	76
ทฤษฎีความเรียบเรียงอปป้าย (consistency theory)	78
ทฤษฎีอันตรกิริยาทางสัญลักษณ์และการพัฒนาตัวตน (symbolic interaction and the development of self).....	85
ทฤษฎีการสื่อสารด้านแยกลักษณ์	91
ทฤษฎีการต่อรองในเรื่องเอกลักษณ์.....	92
ทฤษฎีที่ว่าด้วยเรื่องตัวตน	95
ทฤษฎีการจัดการเรื่องส่วนตัวในทางการสื่อสาร (communication privacy management theory)	100
✓ ทฤษฎีรักร่วมเพศ (queer theory).....	109
ทฤษฎีผู้สื่อสารที่เกี่ยวพันกับโครงสร้างอำนาจ (power structuration)	111
ทฤษฎีผู้สื่อสารที่ว่าด้วยความสัมพันธ์กับผู้อื่น (the relationship)	115

ทฤษฎีผู้สื่อสารที่ว่าด้วยการละเมิดพรมแดนของบุคคล (expectation violations theory)	125
ทฤษฎีผู้สื่อสารในระดับกลุ่ม	128
ทฤษฎีความแท้จริงของกลุ่ม (bona fide group theory).....	129
ทฤษฎีความคิดกลุ่ม (groupthink theory).....	131
การวิเคราะห์กระบวนการอันตรกิริยา (interaction process analysis)	134
ทฤษฎีการวิเคราะห์อันตรกิริยา.....	136
แบบจำลองของระบบ (input-process-output models).....	138
ทฤษฎีทีมงานที่ต่างวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดประสิทธิผล (effective intercultural work group theory)	141
ทฤษฎีผู้สื่อสารในระดับองค์กร.....	143
ทฤษฎีของเวเบอร์ที่ว่าด้วยเรื่องระบบราชการ (Weber's theory of bureaucracy).....	143
ทฤษฎีการกำหนดทิศทางร่วมกันของ泰勒 (Taylor's co-orientation theory of organization)	145
ทฤษฎีวัฒนธรรมองค์การ (organizational culture theory).....	147
ทฤษฎีเครือข่าย (network theory).....	150
ทฤษฎีผู้สื่อสารที่ว่าด้วยผู้รับสาร.....	152
ทฤษฎีผู้รับสาร (audience theories).....	153
ทฤษฎีผู้รับสารจาก การครอบงำของผู้ส่งสาร สู่ผู้รับสารที่กระดือร้น (audience theory: from source-dominated to active audience perspectives)	155
เห็น.....	162
บทที่ 4 ทฤษฎีที่ว่าด้วยเรื่องการ.....	164
ทฤษฎีการวางแผน (planning theory).....	165

แบบจำลองทางเลือก-บุทธศาสตร์ (strategy-choice models).....	167
ทฤษฎีการเข้ารหัสทางอวัจนาภาษา (theory of nonverbal coding).....	169
ทฤษฎีสารที่ว่าด้วยวิชาทิฐยา (the rhetoric).....	177
ทฤษฎีสารที่ว่าด้วยเรื่องเล่า (the narrative paradigm)	184
ทฤษฎีการพูด-การกระทำ (speech-act theory).....	188
ทฤษฎีส่วนประกอบของการกระทำ (action-assembly theory)	191
ทฤษฎีสารที่ว่าด้วยการสร้างกรอบการกระทำและการวิเคราะห์กรอบการกระทำ (framing and frame analysis).....	193
ทฤษฎีสารที่เปรียบเสมือนละคร (dramatism theory).....	200
ทฤษฎีสารที่ว่าด้วยบวิภาควิธีเชิงความสัมพันธ์ (relational dialectics theory).....	205
ทฤษฎีสารที่ว่าด้วยการเข้าหาทางสังคม (social penetration theory).....	211
ทฤษฎีสารที่ว่าด้วยการแลกเปลี่ยนทางสังคม (social exchange theory)	215
ทฤษฎีสารที่ว่าด้วยการลดระดับความไม่แน่นอน (uncertainty reduction theory).....	219
ทฤษฎีสารที่ว่าด้วยข้อมูลข่าวสารขององค์การ (organizational information theory).....	226
ทฤษฎีสารที่ว่าด้วยเรื่องความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติ (KAP theory)	235
ทฤษฎีความบันเทิง (entertainment theory).....	241
ทฤษฎีการบ่มเพาะวัฒนธรรม (cultivation analysis).....	245✓
ทฤษฎีความสุภาพ (politeness theory).....	250
ทฤษฎีการตลาดเพื่อสังคม (social marketing theory).....	251
ทฤษฎีสัญลักษณ์ (symbol theory).....	257

ทฤษฎีอรรถศาสตร์-การแปลความหมาย (semantic-meaning theory)	261
ทฤษฎีการวัดด้วยการจัดการประสานงานความหมาย (coordinated management of meaning)	263
สรุป.....	270
บทที่ 5 ทฤษฎีที่ว่าด้วยเรื่องสื่อ.....	271
ทฤษฎีสื่อกลาง (medium theory).....	272
ทฤษฎีสื่อที่ว่าด้วยการสนทนาระบบที่เปลี่ยนสาร (conversation theory).....	277
ทฤษฎีอันตรกิริยาและการบีดบุ้นปรับตัว (interaction-adaption theory).....	278
ทฤษฎีความคาดหวัง-การละเมิด (expectancy-violation theory).....	279
ทฤษฎีความลงในการสื่อสารระหว่างบุคคล (interpersonal-deception theory).....	282
ทฤษฎีสื่อที่ว่าด้วยการเจรจาต่อรองแบบรักษาหน้า (face-negotiation theory).....	285
ทฤษฎีการใช้และความพึงพอใจในสื่อ (uses and gratifications theory).....	292
ทฤษฎีสื่อที่ว่าด้วยสื่อและสังคมที่สร้างบทบาทสื่อในสังคมโลก (media and society theory)	297
ทฤษฎีเชื้อที่ว่าด้วยการชวนเชื่อ (propaganda theory).....	300
*ทฤษฎีเชื้อที่ว่าด้วยปัจจัยเบนบรรหัตฐาน (normative theory) และความรับผิดชอบสังคม (social responsibility theory).....	310
ทฤษฎีเชื้อที่ว่าด้วยผลกระทบอันจำกัด (limited-effects theory)	320
ทฤษฎีการแพร่เวடกรรมหรือข่าวสาร (information/innovation diffusion theory).....	334
ทฤษฎีช่องว่างของความรู้ (the knowledge gap theory).....	337

ทฤษฎีการรุกรานสื่อ (media intrusion theory)	339
ทฤษฎีสื่อที่ว่าด้วยนิเวศวิทยาของสื่อ (media ecology theory)	342
ทฤษฎีการพึ่งพิง (dependency theory)	348
ทฤษฎีสื่อยุคใหม่ (new media theory).....	350
ทฤษฎีการรณรงค์ (campaign theory)	354
ทฤษฎีการหลอมรวมของสื่อ (media convergence theory).....	357
สรุป.....	374
บทที่ 6 สภาพแวดล้อมและปรากฏการณ์ทางการสื่อสาร.....	375
ทฤษฎีการจัดระบบสื่อสารมวลชนด้วยสภาพการปักกรอง (four theories of the press).....	375
ทฤษฎีปรากฏการณ์ที่ว่าด้วยจุดยืน (standingpoint theory).....	379
ทฤษฎีปรากฏการณ์ที่ว่าด้วยวัฒนธรรมองค์การ (organizational culture theory).....	387
ทฤษฎีการป่องดองกันทางการสื่อสาร(communication accommodation theory).....	392
ทฤษฎีเกลียวแห่งความเงียบ (spiral of silence theory).....	400
ทฤษฎีสื่อสารมวลชนของ DeFleur (mass communication theory)...	406
ทฤษฎีสื่อที่ว่าด้วยอุตสาหกรรมสื่อและความเป็นสังคมมวลชน (media industries and mass society theory)	410
ทฤษฎีการจัดวาระสาร (agenda-setting theory)	419
ทฤษฎีที่ว่าด้วยผลกระทบอันจำกัดจากการทำหน้าที่ (limited effect focus on functional theory).....	426
ทฤษฎีสัญญาณวิทยาทางสังคม (social semiotics theory).....	450
ทฤษฎีสารที่ว่าด้วยอันตราริยาทางสัญลักษณ์ (symbolic interaction theory).....	457
การสร้างกรอบจินตนาการ (constructivism).....	464

ทฤษฎีปراกฏิการณ์ที่ว่าด้วยการวิพากษ์ส่อและวัฒนธรรม (Cultural theories)	470
สรุป.....	492
บทที่ 7 บทสรุป.....	494
บรรณานุกรม	499
ดัชนีค้นคำ.....	501